

# Gemensam nulägesbild för **Värsås**

En del i hur Skövde ska utvecklas hållbart



SKÖVDE

# Innehåll

Formgivning: Skövde kommun  
Foto: Skövde kommun, Jesper Anhede,  
Tomas Harrysson  
Illustrationer: Christina Jonsson

<b>1</b>	<b>Förord</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Bakgrund och metod</b>	<b>4</b>
	Arbetsprocess	5
<b>3</b>	<b>Dagens Värsås</b>	<b>6</b>
	Fakta om orten	7
	Geografi	8
	Befolkning och arbetspendling	9
	Kommunikationer och infrastruktur	10
	Historia	11
	Landskap och natur	12
	Fysiska strukturer	13
	Funktioner och folkliv	14
	Skövde kommuns översiktsplan	15
<b>4</b>	<b>Analys av dialogen</b>	<b>16</b>
	Identitet, anda och mentalitet	17
	Styrkor och förbättringsområden	17
<b>5</b>	<b>Ett bättre Värsås</b>	<b>18</b>
	10 punkter för ett bättre Värsås	18
	Arbeta för ökad trafiksäkerhet	19
	Samlingsplats och aktiviteter för unga	19
	Utveckla Tingshusets roll som mötes- och aktivitetsfunktion	20
	Ökat samutnyttjande av befintliga lokaler	20
	Tillgängliga lekplatser för alla	21
	Stärka kommunikation och marknadsföring	21
	Främja förutsättningarna för lägenheter för alla åldrar	22
	Arbeta för bibehållen service	22
	Arbeta för en god dialog	23
	Ökad stöttning till det lokala näringslivet	23
	Fortsatta processer	25
	Illustration	26





# 1 Förord

Skövde ska utvecklas hållbart – stad som tätort som landsbygd. Tätorterna i Skövde kommun utgör en väsentlig del av kommunens karaktär. Här finns unika värden som ska bevaras, samtidigt som det finns områden som har stor potential när det kommer till utveckling och tillväxt som kan bidra till kommunens utveckling.



## 2 Bakgrund och metod

För att skapa bästa möjliga förutsättning för att Skövdes tätorter i ytterområdena ska utvecklas arbetar vi med medborgardialoger i tidigt skede. Syftet med dialogerna är att tillsammans med de som bor, vistas eller verkar i respektive tätort skapa förutsättningar för att stärka hela Skövdes attraktionskraft.

Dialogerna väntas mynna ut i ökad kunskap, både av nuläge och önskat läge, om hur det är att leva i tätorterna och en gemensam bild om vilka behov som lyfts av invånarna för fortsatt utveckling. Resultat från dialogerna utgör en grund för fortsatt arbete mellan Skövde kommun och respektive tätort. Med aktuellt dokument som underlag kommer Skövde kommun i dialog med respektive tätort arbeta fram en handlingsplan med kommunens åtaganden på kort respektive lång sikt

Vi ämnar även skapa en plattform för återkommande dialog med referenspersoner från tätorterna och följa upp arbetet som sker. Slutmålet är ökad livskvalitet i hela kommunen samt stärkt attraktionskraft utanför Skövde tätort.



## Arbetsprocess

Gemensamt för Skövdes tätorter i ytterområdena, med tillhörande landsbygd, är ett stort medborgarengagemang, föreningsorganiserandet och viljan att utvecklas. Tack vare detta engagemang och en bred politisk enighet arbetar Skövde kommun sedan 2018 med tätortsutveckling i ytterområdena.

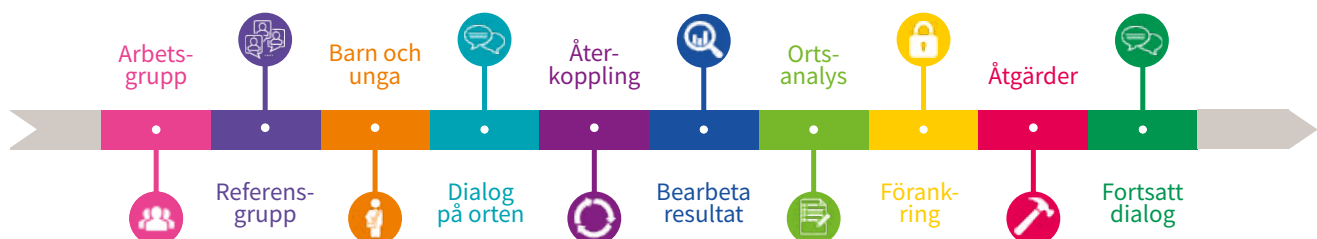
I januari 2019 hölls ett uppstartsmöte, där nära på samtliga tätorter i Skövde kommun var representerade. Inför detta möte hade arbetsgruppen tagit fram en processpil för arbetets fortsatta gång (se nedan).

Framtagandet av de gemensamma nulägesbilderna är gjord i en process, där tjänstepersoner och representanter

från orterna deltagit. Det material som samlats in under dialoger med medborgare på orten ligger som grund för analysen och den gemensamma bilden för orten.

Efter dialogerna har materialet bearbetats, både tillsammans med en intern arbetsgrupp samt med ortens referensgrupp, för att få fram den gemensamma nulägesbilden.

Arbetet ämnar mynna ut i en plattform för fortsatt dialog med lokala referenspersoner på respektive ort. Detta för att säkerställa att processen fortlöper samt att det finns naturliga vägar där orternas utveckling diskuteras.





## 3 Dagens Värsås

I detta avsnitt följer en kort beskrivning av hur Värsås ser ut idag, samt en historisk tillbakablick av samhället. Dessa sidor ger oss utgångspunkter och kunskap kring nuläget, vilket blir värdefullt när vi ska titta framåt på ortens utvecklingspunkter.

# Fakta om orten

**610**  
invånare i Vårsås tätort

**90**  
invånare i Nybo

**390**  
invånare i Vårsås församling



Vårsås placering i Skövde kommun

## Viktiga funktioner i Vårsås

- |                               |                         |
|-------------------------------|-------------------------|
| 1. Skola                      | 9. Motionsspår          |
| 2. Förskola                   | 10. Utomhusgym          |
| 3. Matbutik och bensinstation | 11. Lekplats            |
| 4. Pizzeria                   | 12. Busshållplats       |
| 5. Kyrka                      | 13. Pendlingsparkering  |
| 6. Idrottsplats               | 14. Verksamhet          |
| 7. Tingshuset                 | 15. Återvinningscentral |
| 8. Bibliotek                  | 16. Utomhusbassäng      |



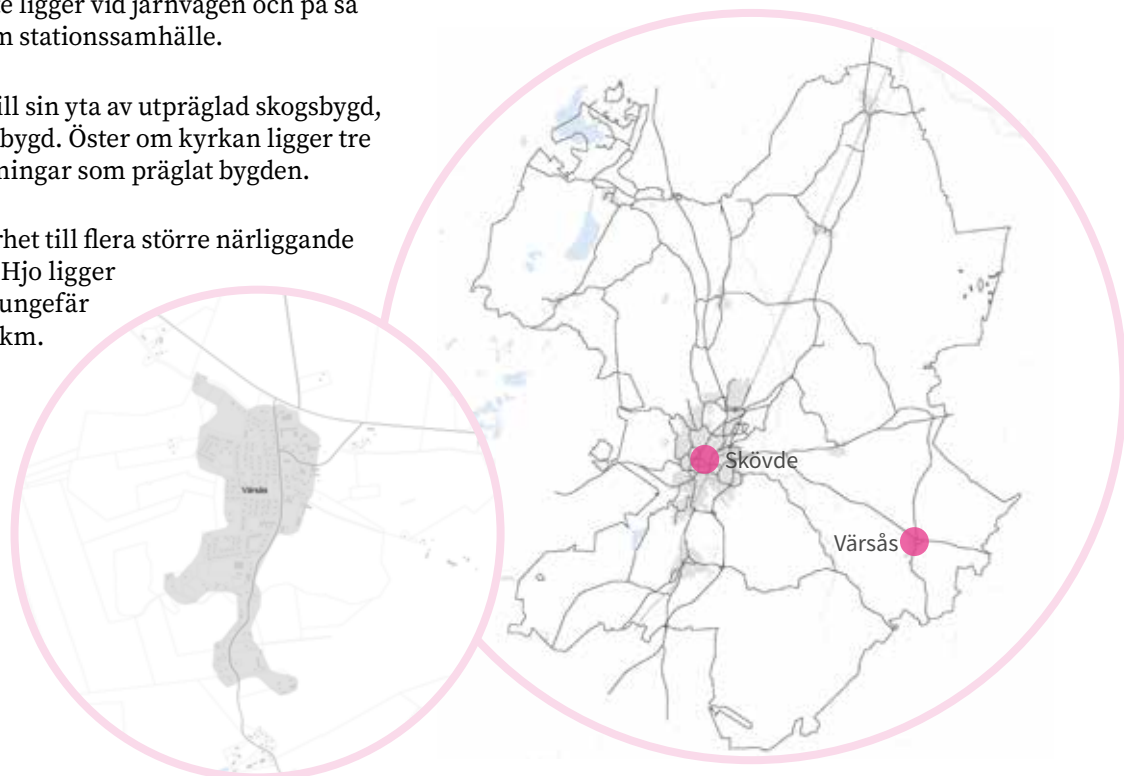


## Geografi

Värsås ligger cirka 15 kilometer sydost om Skövde, i kanten av Tidans dalgång. Värsås är den enda mindre tätorten i Skövde kommun där den gamla kyrkbyn av egen kraft utvecklats till en modern tätort. Det är också en av få tätorter som inte ligger vid järnvägen och på så vis har en bakgrund som stationssamhälle.

Området består delvis till sin yta av utpräglad skogsbygd, delvis öppen odlad slättbygd. Öster om kyrkan ligger tre större jordbruksanläggningar som präglat bygden.

Värsås har också en närhet till flera större närliggande tätorter utöver Skövde. Hjo ligger cirka 18 km bort, Tibro ungefär 13 km och Tidaholm 23 km.





## Befolkning och arbetspendling

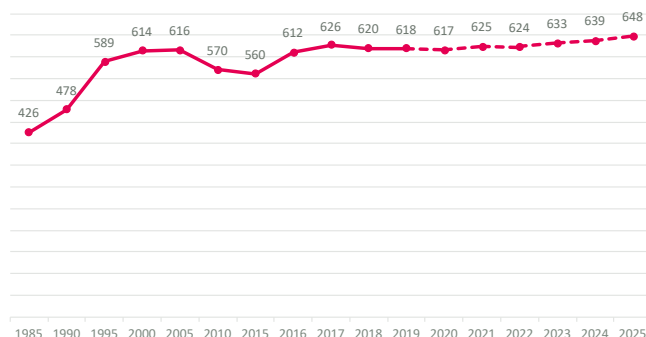
Vårsås definieras enligt SCB:s definition som en tätort, vilket innebär ett tätbebyggt område med minst 200 invånare, där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter samt där andelen fritidsfastigheter understiger 50 procent.

Idag har Vårsås tätort cirka 620 invånare och befolkningsantalet ökade kraftigt mellan åren 1985 och 1995. Anledningen är att det ägde rum en hel del byggnation i början av 1990-talet. Bebyggelsen domineras av villor, men finns också några flerbostadshus och gruppbostad.

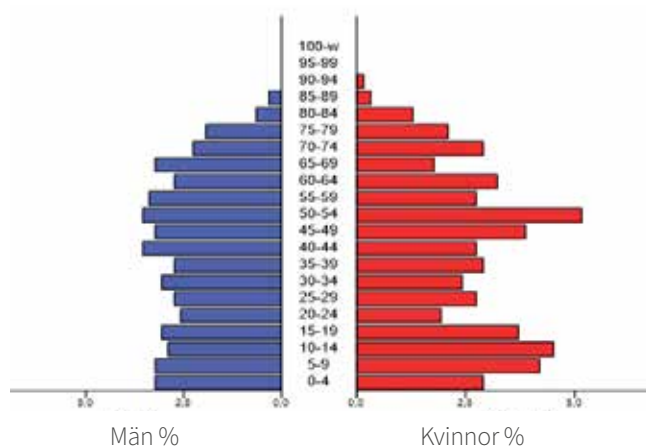
Åldersfördelningen i Vårsås idag visar att andelen barn och ungdomar är något större i Vårsås jämfört med Skövde kommun. Medan andelen personer i yrkesför ålder (19-64 år) och personer 65 år och äldre är något lägre jämfört med kommunen som helhet. Det finns förskola och skola på orten. Inga cykelvägar går idag från Vårsås till större orter.

Det finns en arbetsmarknad för Vårsåsborna till större orter såsom Skövde, Tibro, Hjo vilket bidrar till en utpendling från orten. Även närheten till Tidaholm påverkar. År 2018 bodde i Vårsås tätort 301 förvärvsarbetande personer i åldrarna 16 år och uppåt. Av dessa arbetade 28 personer inom Vårsås, övriga 273 personer pendlade ut från orten, varav 68 personer till annan kommun.

Stora arbetsplatser för utpendling till annat område i Skövde var (2018) Volvo, Centrum och Skaraborgs sjukhus.



Befolkningsutvecklingen år 1985-2025 (prognos), Vårsås tätort



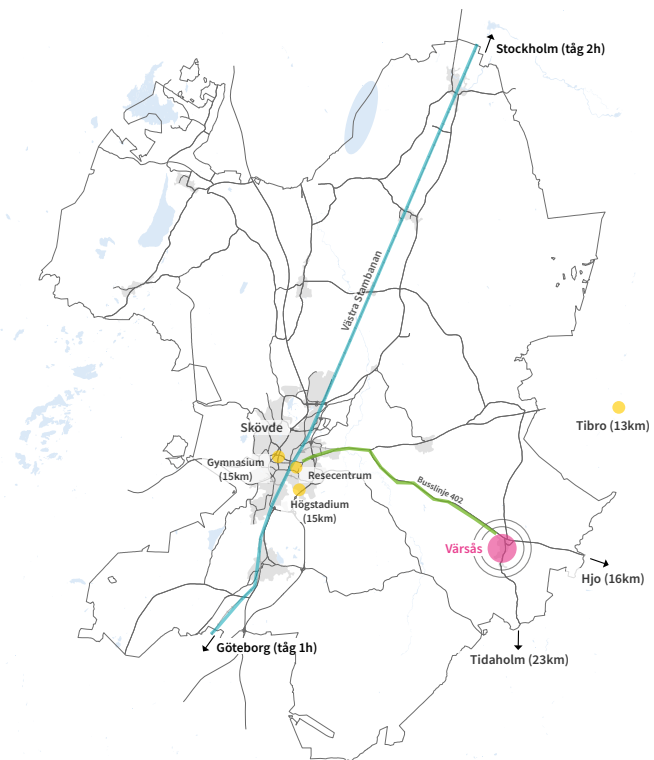
Befolkningsfördelning år 2018, Vårsås tätort



## Kommunikationer och infrastruktur

Vårsås ligger mitt emellan Skövde och Hjo. Vårsås tätort gränsar i norr till riksväg 194. Djursätravägen, väg 2891, går igenom samhället i nord-sydlig riktning. Utmed hela vägen går en gång- och cykelväg. I söder slingrar sig Djursätravägen vackert fram omgiven av prydliga hus och frodiga trädgårdar fram till Fridene.

Bussförbindelserna är relativt goda mellan Skövde och Hjo vilken gör att Vårsåsbor lätt kan busspendla till båda dessa orter.





## Historia

Väsås by kan ha förhistoriskt ursprung men har åtminstone medeltida bakgrund. Det var en medelstor by som på 1560-talet omfattade fem hela hemman och en ödetomt. Byns bondgårdar är idag, i likhet med före laga skiftet på 1850-talet, koncentrerade öster om landsvägen. Agrara näringar med jordbruk med boskapsskötsel och i viss mån skogsbruk har präglat näringslivet i socknen.

En mycket viktig binäring har dock varit byggenskap, då Väsås har varit känt som byggmästarsocknen under 1800-talet och 1900-talets början. 1942 startades Nybo Möbelindustri några kilometer norr om kyrkbyn och 1948 etablerades Väsås Träindustri, ur vilket Väsåsstugan senare utvecklats. Väsåsstugan flyttas senare till Lundsbrunn och fortsatt sin verksamhet under namnet Väsåsvillan. På 1960-talet startade Sörbohus att bygga villor i Högelid i Väsås. Verksamheten flyttade sedan till Nybo i slutet av 1970-talet. Idag finns en maskinfirma i lokalerna då Sörbohus avvecklade sin verksamhet i början av 1990-talet.

Djursätra brunn utvecklades först lokalt på 1850- och 60-talet, men 1881 bildades Djursätra hälsobrunn och Vattenkuranstalt. Kurorten var verksam in på sent 1900-tal. Övriga näringsverksamheter har främst varit Esbjörntorps tegelbruk, Djursätra garveri och Väsås andelsmejeri samt Väsås kvarn och såg.

Väsås urskiljer sig genom att ha varit en gammal centralpunkt i bygden, den typ av bygdecentrum som fanns innan 1800-talets industrialisering och järnvägsbyggande gav upphov till helt nya typer av samhällsbildningar.

Den moderna tätortsutvecklingen kom sent, först på 1950-talet, vilket innebär att det är i industrialismens spår på 1950–1970-talet som den moderna Väsås tar form. Väsås blev i likhet med flera andra mindre tätorter i kommunen en förstad med stor inpendling till Skövde. Men bakgrunden till Väsås tätortsutveckling måste sökas i kyrkbyns starka ställning som vägknut och tingsplats samt även som sockencentrum för kyrka, folkskola och kommunal verksamhet.



## Landskap och natur

Värsås socken ligger i Kåkindsslättens utkant ostsydost om Skövde stad, i kanten av Tidans dalgång, genomfluten av Tidans biflöde Djuran. Socknens yta består delvis av utpräglad skogsbygd, delvis av öppen, odlad slättbygd.

Värsås omgivning varierar. I väster kantar Värsås till blandproduktionsskogar. Här finns ett välbesökt skogsområde med strövstigar och elbelyst motionsspår, Aftonpromenaden. Översiktsplanen pekar ut detta naturområde som viktigt att bevara. Väster om detta område ligger grundvattnet högt och markerna är väldigt blöta.

I norr och öster breder ett svagt böljande odlings- och beteslandskap ut sig. Jordbruket är närvarande i Värsås då fler av gårdarna ligger dikt an tätorten.

Utmed Tistlabäckens raviner finns vackra betesmarker. Vid Nybo i norr ligger Esbjörnstorps artrika och värdefulla hagmarker.



## Fysiska strukturer

Tätorten ligger i det gamla byläget, på krön och sluttning av en låg rygg på Kåkindsslätten. Huvudstråk Djursättravägen, som är en del av landsvägen mot Fridene, löper i nord-sydlig riktning genom samhället och är en skarp gräns mellan den gamla kyrkbyns bebyggelse på vägens östra sida och det moderna villasamhället på vägens västra sida. Det är karaktäristiskt för Vårsås att bebyggelsen ända fram till 1900-talets mitt höll sig inom kyrkbyn och var helt jordbruksbaserad.

Den moderna tätortsutvecklingen kom sent, först på 1950-talet, vilket medför att kontrasterna mellan tätortens två huvuddelar är stora och tydligt avläsbara som årsringar. Det är idag ovanligt att man ser strukturer krav som visar hur byarna såg ut innan de skiftades. Bycentrum med Vårsås tingshus, gästgivargård och gården Stommen med sitt fina magasin invid kyrkan utgör en hjärtat i denna unika bymiljö.

Vårsås har funktionen av att vara en central tätort för den sydöstra kommundelen. I Vårsås finns förskola, fritidshem och grundskola (ålder 6 – 12 år). Här finns butik,

bensinstation och en bildäcksfirma. Öster om kyrkan ligger tre större jordbruksanläggningar. I tätorten finns en välskött och välbesökt idrottsplats samt ett elbelyst motionsspår. Bebyggelsen domineras idag av villor och radhus.



## Funktioner och folkliv

Vårsås fungerar som en centralort för den sydöstra kommundelen och är utpekad till det enligt Skövde kommuns översiktsplan. I tätorten finns en livsmedelsbutik, bensinstation och en bildäcksfirma. Det finns också en ombyggd förskola, ett fritidshem och grundskola (ålder 6–12 år) samt ett bibliotek som också fungerar som skolbibliotek.

Det finns ett starkt engagemang för bygden i de företagare och föreningsaktiva som finns i Vårsås som exempelvis det etablerade Sörbodens Livs, bildäcksfirma, närliggande lantbruken och Vårsås Hembygdsförening. Största arbetsgivaren på orten är Skövde kommun genom Vårsås förskola och skola.

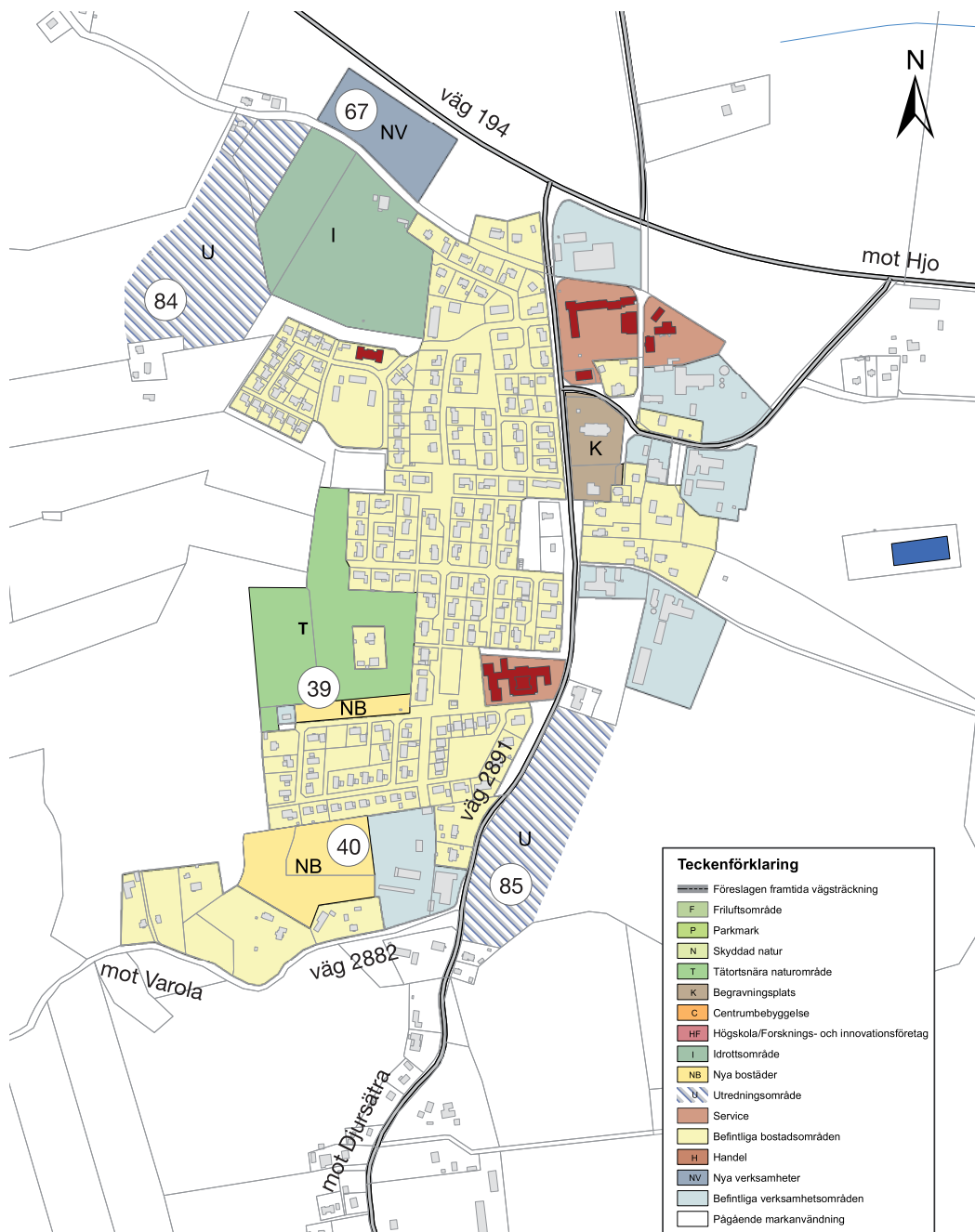
I Vårsås har den kommunala förskolan cirka 75 barn. Det finns en förskoleklass för sexåringar samt årskurs 1-6 med cirka 110 barn. På skolan finns ett fritidshem som är integrerat i skolans lokaler. Ungdomar som går på högstadiet har cirka 15 km till skolor i Skövde.

Det finns flera olika mötesplatser för de som bor eller vistas i Vårsås såsom exempelvis idrottsföreningens lokaler, frikyrkorna, församlingshem och gamla tingshuset. Vid idrottsplatsen finns också ett elbelyst motionsspår (2,5 km). Under sommaren finns ett tempererat utomhusbad i närliggande samhället Nybo. Vårsås har ett aktivt föreningsliv genom både kyrkorna och idrottsföreningen samt genom Vårsås hembygdsförening och ett nära samarbete sker med Nybo samhällsförening.

### Företagsnamn

### Antal anställda

Vårsås skola	10-19
Vårsås förskola	10-19
Nytida AB	7-9
VS-Däck AB	5-6
CEHÅS i Vårsås	3-4



## Skövde kommuns översiktsplan

Av Skövde kommuns översiktsplan, ÖP2025, framgår en föreslagen framtida användning av mark och vatten. En översiktsplan är vägledande och visar på den tänkta inriktningen för framtiden. För Vårsås kan man bland annat läsa följande ur ÖP2025:

Områden för ny bostadsbebyggelse planeras i södra delen av Vårsås (40), främst villor, samt ett mindre område på norra sidan av Aftonpromenaden (39), som kan inrymma ca sex villatomter.

Två utredningsområden har markerats i översiktsplanen. Detta är möjliga områden för framtida bostadsbebyggelse (84, 85). Område för nya verksamheter föreslås norr om idrottsområdet ut mot väg 194 (67).

I anslutning till tätorten finns ett skogsområde som är viktigt att bevara. Gång- och cykelvägen bör förlängas söderut utmed väg 2891, Djursåtravägen, för ökad trafiksäkerhet.

## Citat från ortsbor som speglar Värsås som ort:



I Värsås finns i stort sett allt man kan önska sig. Det är en attraktiv bostadsort med jättefin förskola, skola och ett aktivt föreningsliv.



Värsås är en välkomnande och trygg ort, där alla bryr sig om varandra. Alla är villiga att hjälpa till på ideell basis.



Värsås har det mesta, det finns bra kommunikationer och Värsås har ett "hjärta" med bara 1,5 mil till Skövde, Tibro, Hjo och Tidaholm.



Värsås är en liten ort med ett stort hjärta!

---

## 4 Analys av dialogen

Dialog är en central del i arbetet med utvecklingen av Skövdes tätorter. Dialogen är en förutsättning för att få invånarnas perspektiv på orten och för att tillsammans skapa en gemensam bild av behov och utvecklingsmöjligheter.

I Värsås genomfördes sammanlagt tre dialoger under september 2019 för att fånga in barn och ungdomars perspektiv. Dessa genomfördes inför dialogkvällen, som hölls den 1 oktober i Tingshuset. Närmare 80 invånare, föreningsaktiva och företagare på orten kom, tillsammans med 10 tjänstepersoner från Skövde kommun.

Dialogerna med barn och ungdomarna genomfördes på flera sätt. Två tjänstepersoner förde samtal med ett antal förskolebarn och höll också en dialog med elevrådet vid Värsås skola. SMU arrangerade en dialog för ungdomarna på orten dit 20-talet ungdomar kom.

I detta avsnitt presenteras en analys av resultatet som utkristalliserats under samtliga dialoger i Värsås. Resultatet har arbetats fram tillsammans med en grupp bestående av lokala representanter från orten samt en intern arbetsgrupp inom Skövde kommun.



## Identitet, anda och mentalitet

Troligen finns det lika många berättelser om Vårsås som det finns invånare. För att utkristallisera vad som är specifikt för Vårsås skickades ett vykort ut till alla hushåll inför dialogkvällen. På vykortet ställdes frågan ”Vad är Vårsås för dig?”. Svaren presenteras i ordmolnet nedan. Gemenskap, trygghet och närheten, likaså biblioteket, skolan/förskolan och Sörboden är ord eller begrepp som är återkommande när invånarna ger sin bild av Vårsås som ort. Orten speglas också i de berättelser som tre personer från bygden lyfter under dialogkvällen (se citat på sidan 16).



Här under presenteras Vårsås främsta styrkor och förbättringsområden enligt deltagarna under dialogkvällen. Varje diskussionsgrupp fick komma överens om fem styrkor samt förbättringsområden var, vilka sedan sammanställdes under kvällen. Vid kvällens slut fick samtliga deltagare prioritera vilka som de upplevde som mest aktuella.

### Styrkor

- Skolan
- Biblioteket
- Sörboden
- IFK Vårsås
- Framtid för äldre, tex lägenheter
- Rikt och aktivt föreningsliv
- Förskolan
- Kyrkorna
- Engagemang
- Nybo-badet, god mötesplats för alla

### Förbättringsområden

- Ökad budget till förskola och skola
- Nyasfalterad genomfartsled
- Cykelväg till centralort
- Mer resurser till föreningslivet
- Fler lägenheter för alla
- Mer byggnation, variation på hus
- Skolan måste vara attraktivt val
- Tätare bussturer
- Roligare lekplats (upprustning)
- Idrottsanläggning

## 5 Ett bättre Värsås

I detta avsnitt sammanfattas invånarnas perspektiv på Värsås behov för en fortsatt utveckling av tätorten. Punkterna som lyfts har framkommit när Värsås förutsättningar, identitet samt styrkor och förbättringsområden har analyserats av lokala representanter och intern arbetsgrupp utifrån genomförda dialoger.

Punkterna kan ses som pusselbitar i ett gemensamt arbete för att i sin tur stärka attraktionskraften i kommunen. Ansvaret för att arbeta vidare med punkterna vilar gemensamt på flera aktörer, där ibland Skövde kommun, föreningslivet, företagen och invånarna. Tillsammans kan vi utgå från punkterna när vi planerar, förändrar och utvecklar Värsås.

Resultatet från dialogerna utgör en grund för fortsatt arbete mellan Skövde kommun och respektive tätort. Med aktuellt dokument som underlag kommer Skövde kommun i dialog med respektive tätort arbeta fram en handlingsplan.

### 10 punkter för ett bättre Värsås

- Arbeta för ökad trafiksäkerhet
- Samlingsplats och aktiviteter för unga
- Utveckla Tingshusets roll som mötes- och aktivitetsfunktion
- Ökat samutnyttjande av befintliga lokaler
- Tillgängliga lekplatser för alla
- Stärka kommunikation och marknadsföring
- Främja förutsättningarna för lägenheter för alla åldrar
- Arbeta för att bibehållen servicen
- Arbeta för en god dialog
- Ökad stöttning till det lokala näringslivet





## Arbeta för ökad trafiksäkerhet

Ett förbättringsområde som framkom i alla dialoger är huvudstråket/genomfartsleden genom Värås. De boende upplever den bitvis som otrygg eftersom övergångsställen/passager bedöms vara felplacerade utifrån hur barn och vuxna rör sig. Exempelvis lyfter de boende att det saknas övergångsställe vid Tingshuset och Sörbacka/Missionskyrkan.

I dialogerna lyfter invånarna också trafiksituationen vid Tingshusplatsen på olika sätt. Det är en plats där majoriteten av alla barn i Värås passerar till och från skolan. Likaså är Tingshuset en stor samlingsplats där många invånare rör sig. De boende beskriver trafiksituationen som otydlig och att det är svårt att veta hur de ska röra sig då det är många transportmöjligheter (gång, cykel, bil, buss, tunga transporter) som ska samsas. Samtidigt som invånare upplever en avsaknad av övergångsställen.

I dialogerna lyfter också invånarna ett behov av att komplettera dagens cykelvägnät i och runt Värås. Framst lyfter invånarna gång- och cykelväg till Djursätra och till Nybo då många cyklar till Nybobadet. Idag uppger de boende att det inte finns någon säker övergång för att korsa väg 194 som går mellan Skövde och Hjo.

Likaså lyfter invånarna att placeringen av busshållplatsen vid Missionskyrkan/Sörbacka hade en bättre placering tidigare, innan den gjordes om. Nu upplever de boende att det är svårt att komma undan trafiken eftersom hållplatsen är placerad i vägkanten, särskilt vid regn och snö.

## Samlingsplats och aktiviteter för unga

I dialogerna framkommer att det finns många olika samlingsplatser att mötas på i Värås idag. De boende lyfter exempelvis kyrkornas olika aktiviteter för ungdomar, idrottsföreningens verksamhet och skateparken som finns i tätortens centrala del. Det framkommer ändå i dialogerna av både vuxna och ungdomar ett behov av spontana mötesplatser/samlingsplatser inomhus för äldre ungdomar då det upplevs saknas idag.

I dialogen med barn och ungdomar framkommer ett behov av att ha fler aktiviteter utöver fotboll. Exempelvis föreslår de barndans, innegym, mountainbikebana, ridhus och fler aktiviteter i gymnastiksalen. Likaså en instruktion till utegymmet är något som invånarna lyfter fram.



## Utveckla Tingshusets roll som mötes- och aktivitetsfunktion

Invånarna upplever att Tingshuset har en viktig funktion för Värsås som samhälle. I dialogerna beskriver invånarna Tingshuset som en viktig samlingsplats och bibliotekets betydelsefulla roll som funktion, mötesplats och service som de vill värna om. Likaså lyfter de boende upp olika aktiviteter/event som arrangeras i huset.

Tingshuset har under de senaste åren setts över och gjorts mer tillgänglig. Invånarna föreslår i dialogen att ytterligare förbättringar behöver göras då huset inte upplevs som tillgängligt för alla. I dialogerna framkommer också förslag om att skapa och utveckla fler aktiviteter i Tingshuset.

## Ökat samutnyttjande av befintliga lokaler

Invånarna lyfter fram att Värsås som ort har ett aktivt föreningsliv med många engagerade invånare. De boende uppger att det finns flera olika mötesplatser på orten och en mångfald av lokaler även om det framkommer i dialogerna att det saknas en samlingsplats (inomhus) för de äldre ungdomarna. I dialog med referensgruppen lyfter de fram att trots att antal lokaler är stort, kanske de inte används tillräckligt. Gruppen lyfter fram ett förslag om att bättre samutnyttja de lokaler som finns exempelvis genom att ha filmkväll i klubbstugan, barnkalas i gymnastikhallen eller fler aktiviteter i Tingshuset. Det framkommer att det finns många mötesplatser som idag kan erbjuda olika typer av ungdomsaktiviteter utöver det som redan finns.

För mer ungdomsaktiviteter lyfter referensgruppen också att antalet aktiviteter är beroende av ideellt engagemang. Och sårbarheten i om det är samma personer som oftast engagerar sig.



## Tillgängliga lekplatser för alla

Lekplatserna har under de senaste åren setts över och till viss del gjorts om och rustats upp. Eleverna lyfter i dialogen att ytterligare förbättringar skulle kunna göras så att lekplatserna blir roligare både för mindre och större barn. Exempelvis framkommer i dialogerna förslag om studsatta, linbana och klätterställning.

I dialogerna med de boende framkommer också att lekplatserna kan göras mer tillgänglighetsanpassade för alla, det vill säga anpassade efter funktionsvariationer.



## Stärka kommunikation och marknadsföring

Gemensamt i alla dialoger lyfter invånarna vikten av marknadsföring och kommunikation av orten i stort. För att stärka marknadsföringen föreslår invånarna dels att föreningar och återkommande aktiviteter/event som genomförs marknadsförs och sprids i ett större sammanhang för att locka besökare till orten. Likaså framhåller invånarna vikten av att Vårsås synliggörs tydligare på webben, skovde.se och att kommunen inkluderar orten mer i kommunens kommunikation. Exempelvis kan lediga tomter visas, eller kommunala verksamheter som förskola och skola visas för att synliggöra vad som erbjuds utanför Skövde tätort.

Invånarna nämner också ortsskyltar vid infarterna till Vårsås som ett exempel. På skyltarna kan det exempelvis stå "Välkommen till familjära Vårsås".

För att stärka marknadsföringen Vårsås som ort framkommer i dialogerna ett förslag om att arbeta fram ortens kärnvärden för att hitta Vårsås identitet. Ett exempel är centralt och nära.



## Främja förutsättningarna för lägenheter för alla åldrar

Det största behovet när det kommer till bostäder anses vara att det finns bostäder för alla – en bra mix av lägenheter och villatomter. Här lyfter invånarna vikten av rimliga priser/hyror så att det kan vara attraktivt för både unga och äldre. Likaså lyfter de boende vikten av att det som byggs görs med god tillgänglighet och attraktiva planlösningar exempelvis lägenheter i markplan.

I referensgruppen lyfts det pågående arbetet med ny detaljplan för Värsås som är på gång och viktigt att arbetet inte avstannar med den.

Invånarna anser att det ska finnas möjlighet att bo kvar på sin ort även när behov och önskemål ändras i livet. Likaså framkommer vikten av att stimulera bostadsbyggandet så att skola och service ska få vara kvar i framtiden.

## Arbeta för bibehållen service

Skolan, Sörboden, biblioteket, Nybo-badet och pizzeria lyfter invånarna som viktiga styrkor för Värsås och att flera fyller en viktig funktion för att orten ska hållas levande. Invånarna framhåller också vikten av att invånarna nyttjar den service som finns och med gemensamma krafter utvecklar befintlig service för att stärka förutsättningarna för att servicen finns kvar i framtiden. Ett exempel som de boende nämner är vikten av att alla barn i Värsås som önskar en plats på förskolan får det.

I dialogen framkommer också förslag om att erbjuda pensionärslunch på skolan när den nya matsalen är färdigbyggd.

Invånarna lyfter i dialogerna Nybo-badet som en viktig mötesplats för många, framförallt för barn och ungdomar under sommarhalvåret. De boende framhåller betydelsen av att fortsatt arbeta för att utomhusbassängen som service ska finnas kvar.



## Arbeta för en god dialog

Trygghet, gemenskap och engagemanget på orten är tre av alla ord som tydligt framkommer i invånarnas beskrivning av orten. För ett hållbart Skövde lyfter invånarna vikten av att ha en god dialog med kommunen utifrån flera perspektiv. Det vill säga både ur ett näringslivsperspektiv, byggnations- och etableringsperspektiv samt föreningsperspektiv. Gemensamt lyfter invånarna fram en efterfrågan om mer likvärdig och tillgänglig service oavsett om frågan gäller en satsning inom Skövde tätort eller i Väsås.

I dialogerna synliggör invånarna också frågan hur de på bästa sätt når fram till rätt personer när det gäller utveckling av orten i stort. Ett förslag som invånarna lyfter fram är att se över ”en väg in” och om det kan utses en kontaktperson.

I dialog med referensgruppen framkommer också att invånare anser att dialogen som skapats inom ramen för tätortsutvecklingen är bra och har stärkt möjligheterna för invånarna att ge sina perspektiv och tankar på ortens utveckling. De lyfter också vikten av att dialogen i processen fortsätter både med Väsås som ort, mellan föreningar och övriga aktörer.

## Ökad stöttning till det lokala näringslivet

Näringslivet generellt i Väsås anser invånarna har en liten roll för bygden eftersom det finns få arbetsplatser. Många pendlar från orten till närliggande orter såsom Skövde, Hjo, Tibro, och Tidaholm. Invånarna lyfter istället småföretagens roll och de stora lantbruken runt om tätorten som viktiga för bygden.

För att stärka företagandet på orten ser invånarna behov av att erbjuda verksamhets-/industritomter i Väsås och att servicen vid etableringar eller byggnation från kommunens sida blir likvärdig. De boende föreslår exempelvis en förenklad etablering för företag utanför Skövde tätort och skapa företagsnätverk är också något som framförs i dialogen.

Likaså lyfts det i dialogerna vikten av att nyttja lokala resurser för att stärka företagandet i Skövde kommun som helhet. Exempelvis föreslås att se över förutsättningarna att handla lokala varor, stärka gårdsbutiker med mera.





## Fortsatta processer

Under det nu pågående arbetet sammanställs dialogerna till gemensamma nulägesbilder för följande tätorter: Timmersdala, Tidån, Vårsås, Lerdala, Igelstorp, Våring och Ulvåker. Tillsammans kommer dessa nulägesbilder ge en samlad bild av vad invånarna i kommunens tätorter ser som behov för att stärka Skövdes attraktionskraft.

Punkterna som anges under avsnitt 5, Ett bättre Vårsås, ska ses som en grund för fortsatt arbete. Samtliga aktörer bär ett gemensamt ansvar för den fortsatta processen.

För att Skövde ska utvecklas hållbart är det av stor vikt att resultatet av nulägesbilderna kommer in i kommunens ordinarie processer och planeringsarbete. Invånarnas perspektiv för ett bättre Vårsås är ett viktigt stöd och en vägledning vid kommunens planering av fortsatta åtgärder och insatser.

Nulägesbilden är också ett viktigt led i arbetet med kommunens översiktliga planering och blir ett underlag vid framtagandet av en övergripande utvecklingsstruktur för Skövde kommun.

Återkommande dialoger kommer att ske mellan kommunen och lokala representanter från tätorterna genom den nyskapade plattformen för fortsatt dialog med lokala referenspersoner på respektive ort, som detta arbete ämnar skapa.

På illustrationen över Vårsås visar vi upp ett urval av både projekt på invånarnas förslag (gul) samt igångsatta/klara projekt (blå).





Tingshusets  
stora sal  
renoverats!



**Förslag:**  
Se över trafik-  
situationen



**Förslag:**  
Flytta buss-  
hållplatsen





SKÖVDE